

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 3556/17**, rješavajući apelaciju **Vlade Ćavara** na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 18. stavak (3) točka h), članka 57. stavak (2) točka b), članka 59. st. (1) i (2) i članka 62. stavak (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 94/14), u sastavu:

Zlatko M. Knežević, predsjednik

Mato Tadić, dopredsjednik

Mirsad Ćeman, dopredsjednik

Valerija Galić, sutkinja

Miodrag Simović, sudac

Seada Palavrić, sutkinja

na sjednici održanoj 11. lipnja 2019. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Djelomično se usvaja apelacija **Vlade Ćavara**.

Utvrđuje se povreda prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Ukida se Rješenje Kantonalnog suda u Mostaru broj 53 0 P 000363 16 Gži 2 od 13. lipnja 2017. godine.

Predmet se vraća Kantonalnom sudu u Mostaru koji je dužan po žurnom postupku donijeti novu odluku u skladu sa člankom II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i člankom 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Nalaže se Kantonalnom sudu u Mostaru da, u skladu sa člankom 72. stavak (5) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, u roku od tri mjeseca od dana dostave ove odluke obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.

Odbacuje se kao nedopuštena apelacija **Vlade Ćavara** podnesena protiv Rješenja Kantonalnog suda u Mostaru broj 53 0 P 000363 16 Gži 2 od 13. lipnja 2017. godine u odnosu na pravo na poštovanje doma iz članka II/3.(f) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda zbog toga što je *ratione materiae* inkompatibilna sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Vlado Ćavar (u daljnjem tekstu: apelant) iz Mostara, kojeg zastupa Branko Mandrapa, odvjetnik iz Čapljine, podnio je 18. kolovoza 2017. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) apelaciju protiv Rješenja Kantonalnog suda u Mostaru (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud) broj 53 0 P 000363 16 Gži 2 od 13. lipnja 2017. godine.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju članka 23. Pravila Ustavnog suda, od Kantonalnog suda, te Grada Mostara, kojeg zastupa Javno pravobraniteljstvo HNK (u daljnjem tekstu: tuženi), zatraženo je 31. siječnja 2019. godine da dostave odgovor na apelaciju.

3. Kantonalni sud je odgovor na apelaciju dostavio 7. siječnja 2019. godine, a tuženi 6. siječnja 2019. godine.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelantovih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način.

5. Presudom Općinskog suda u Mostaru (u daljnjem tekstu: Općinski sud) broj 07 58 P 000363 05 P od 4. siječnja 2008. godine usvojen je apelantov zahtjev da se tuženi kao sljednik korisnika eksproprijacije za provedbu Regulacionog plana naselja Centar II u Mostaru obveže da prema odredbi članka 39. stavak 1. Zakona o eksproprijaciji osigura drugi odgovarajući stan apelantu kao korisniku stana u zgradi koja je obuhvaćena rušenjem u sklopu te eksproprijacije, kao i da nadoknadi troškove postupka u iznosu od 4.039,85 KM, sve u roku od 30 dana po pravomoćnosti presude i pod prijetnjom izvršenja. Navedena presuda je pravomoćna.

6. Nakon toga, apelant je na temelju pravomoćne i izvršne Presude Općinskog suda u Mostaru (u daljnjem tekstu: Općinski sud) broj 07 58 P 000363 05 P od 4. siječnja 2008. godine podnio prijedlog radi plaćanja sudskih penala.

7. Rješenjem Općinskog suda broj 58 0 P 000363 16 I 2 od 14. travnja 2016. godine sud je donio rješenje o izvršenju, stavivši pečat na izvršni prijedlog.

8. Rješenjem Općinskog suda broj 58 0 I 000363 16 Mal od 16. studenog 2016. godine utvrđeno je da se Rješenje o izvršenju Općinskog suda broj 58 0 P 000363 16 I 2 od 14. travnja 2016. godine stavlja izvan snage i ukidaju sve provedene izvršne radnje, a o apelantovom prijedlogu od 6. travnja 2016. godine sud će ponovno odlučiti u smislu odredbe članka 194. Zakona o izvršnom postupku („Službene novine FBiH“ br. 32/03, 33/06, 39/09, 35/12, 46/16; u daljnjem tekstu: ZIP).

9. Kako navodi Općinski sud, izvršenje u ovom predmetu je dozvoljeno na temelju izvršne isprave – Presude Općinskog suda broj 07 58 P 000363 05 P od 4. siječnja 2008. godine. U odnosnom dijelu izreke presude nametnuta je obveza izvršeniku „da sukladno članku 39. stavak 1. Zakona o eksproprijaciji osigura drugi odgovarajući stan tražitelju ovrhe kao korisniku stana u zgradi koja je obuhvaćena rušenjem u sklopu te eksproprijacije”. Uvidom u izvršni prijedlog utvrđeno je da njim nije traženo donošenje rješenja o izvršenju, niti njegovo provođenje, već je traženo da sud donese rješenje kojim će izvršeniku ostaviti rok od 15 dana za dobrovoljno ispunjenje obveze iz izvršne isprave, a ako po njemu ne postupi u tom dodatnom roku da je dužan isplaćivati penale za svaki dan zakašnjenja u visini od 100,00 KM dnevno za svaki dan zakašnjenja. Prijedlogom se traži da sud odredi troškove ovog postupka u visini koliko budu iznosili, uz dostavljeni troškovnik.

10. Dakle, Općinski sud je zaključio da su istiniti navodi tražitelja izvršenja – apelanta iz prigovora i donošenjem rješenja o izvršenju sud jeste prekoračio apelantov zahtjev kada je dozvolio izvršenje i za potraživanje iz presude i za penale i za troškove izvršnog postupka, što uopće nije predloženo. Općinski sud se dalje pozvao na odredbu članka 176. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06, 98/15; u daljnjem tekstu: ZPP), koji se u izvršnom postupku primjenjuje na temelju članka 21. stavka 1. ZIP-a, kojim je propisano da sud presudom odlučuje o zahtjevu koji se tiče glavne stvari i sporednih potraživanja. Odredbom članka 209. stavak 2. točka 11. ZPP propisana je kao žalbena osnova iz reda povreda postupka i situacija ako je presudom prekoračen tužbeni zahtjev. Kada se citirane odredbe sukladno primijene na izvršni postupak jasno je da je sud povrijedio postupak tako što je donio odluku koja nije bila ni predložena i koja je neodrživa.

11. Rješenjem Općinskog suda broj 58 0 I 000363 16 I 2 od 29. studenog 2016. godine izvršeniku je određen rok od 15 dana, računajući od dostave tog rješenja, da izvrši nenovčanu obvezu koja je utvrđena pravomoćnom i izvršnom Presudom Općinskog suda broj 07 58 P 000363 05 P od 4. siječnja 2008. godine. Stavkom II. istog rješenja je utvrđeno da ako izvršenik ne ispuni obvezu u roku iz točke I. tog rješenja, dužan je plaćati apelantu iznos od 100,00 KM (sudske penale) za svaki dan zakašnjenja počev od dana isteka roka iz članka I. tog rješenja. Izvršenik je dužan apelantu naknaditi troškove tog postupka u iznosu od 240,00 KM u roku od osam dana, pod prijetnjom izvršenja. S preostalim dijelom zahtjeva glede naknade troškova postupka tražitelj izvršenja se odbija.

12. Rješenjem Kantonalnog suda broj 58 0 P 000363 16 Gži 2 od 13. lipnja 2017. godine žalba izvršenika je uvažena, Rješenje Općinskog suda broj 58 0 I 000363 16 I 2 od 29. studenog 2016.

godine preinačeno tako što se izvršenje obustavlja i ukidaju sve provedene radnje. Kako je naveo Kantonalni sud, u konkretnom slučaju prijedlog za izvršenje (na temelju kojeg je doneseno rješenje o izvršenju) temelji se na izvršnoj ispravi – Presudi Općinskog suda broj 07 58 P 000363 05 P od 4. siječnja 2008. godine, koja je potvrđena Presudom Kantonalnog suda broj 58 P 000363 08 Gž od 17. travnja 2008. godine kojom je izvršeniku naloženo da tražitelju izvršenja – apelantu u skladu sa člankom 39. stavak 1. Zakona o eksproprijaciji osigura drugi odgovarajući stan.

13. Kantonalni sud je utvrdio da je utemeljen prigovor izvršenika u izjavljenoj žalbi da izvršna isprava nije podobna za izvršenje jer predmet izvršenja nije određen niti odrediv u smislu ZIP-a. Ovo stoga što u konkretnom slučaju izvršna isprava na temelju koje je dozvoljeno izvršenje ne ispunjava uvjete iz članka 27. stavak 1. ZIP-a kojom je naloženo izvršeniku kao sljedniku korisnika eksproprijacije za provedbu Regulacionog plana naselja Centar II u Mostaru da apelantu osigura drugi odgovarajući stan. Kako u navedenoj izvršnoj ispravi – Presudi Općinskog suda broj 07 58 P 000363 05 P od 4. siječnja 2008. godine nije označena lokacija, površina stana ili pak vrijednost stana na dan izvršenja, te kako taj stan objektivno nije moguće identificirati na temelju elemenata sadržanih u izreci izvršne isprave, kao ni u obrazloženju, prema mišljenju vijeća Kantonalnog suda, navedena izvršna isprava nije podobna za izvršenje zato što predmet izvršenikove obveze nije određen ili bar odrediv. Prema odredbama članka 39. stavak 1. ZIP-a, rješenje o izvršenju mora biti istovjetno sa obvezom sadržanom u izvršnoj ispravi. U konkretnom slučaju rješenje o izvršenju nije u skladu sa izvršnom ispravom kojom se izvršenik obvezuje osigurati drugi odgovarajući stan apelantu s obzirom na to da apelant za izvršenje, kao i u rješenju o izvršenju, mimo izvršne isprave određuje koji je to odgovarajući stan koji bi pripao apelantu, navodeći da je to dvosoban stan kao odgovarajući potrebama kućanstva. Prema mišljenju Kantonalnog suda, prvostupanjski sud pogrešno primjenjuje materijalno pravo, odnosno odredbu članka 194. stavak 5. ZIP-a kada u pobijanom rješenju odlučuje da se, ako izvršenik ne postupi glede obveze da osigura drugi odgovarajući stan, za svaki dan neizvršenja obveze iz izvršne isprave izvršenik obveže snositi penale u iznosu od 100,00 KM. Naime, odredba članka 194. stavak 5. ZIP-a propisuje da se plaćanje sudskih penala može tražiti sve dok se na temelju izvršne isprave ne predloži izvršenje radi ostvarenja nenovčanog potraživanja, dok je stavkom 6. članka 194. ZIP-a propisano da pravo na sudske penale prestaje od dana podnošenja prijedloga za izvršenje.

IV. Apelacija

I. Navodi iz apelacije

14. Apelant smatra da mu je osporenim odlukama povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija), pravo na dom iz članka II/3.(f) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 8. Europske konvencije i pravo na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju.

15. Iznoseći detaljno kronologiju postupka, apelant navodi da izvršenik nije ispunio svoju obvezu da mu osigura drugi odgovarajući stan, pa je apelant podnio prijedlog za izvršenje na temelju pravomoćne i izvršne presude. Iako je sud donio Rješenje o izvršenju broj 58 0 P 000363 16 I 2 od 14. travnja 2014. godine, sasvim je pogrešno rješenje drugostupanjskog suda kojim se žalba izvršenika uvažava, prvostupanjsko rješenje preinačava tako što se izvršenje obustavlja i ukidaju sve provedene izvršne radnje. Apelant podsjeća da se prijedlogom za određivanje sudskih penala ne pokreće izvršni postupak i da se u tom postupku ne poduzimaju nikakve izvršne radnje. Apelant smatra da se ne može obustaviti nešto što nije ni započelo, niti se mogu ukinuti izvršne radnje koje nisu bile ni poduzete. Dakle, pokazuje se da je drugostupanjski sud pobijanim rješenjem odlučio mimo zahtjeva stranke, čime je povrijedio načelo stranačke dispozicije, što se proteže i na postupak po žalbi.

16. Dalje, odredbom članka 27. stavak 1. ZIP-a propisano je da je izvršna isprava podobna za izvršenje ako su u njoj naznačeni tražitelj izvršenja i izvršenik, te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja obveze. U ovom slučaju izvršna isprava sadrži sve te elemente, pa je, prema apelantovom mišljenju, neutemeljeno stajalište Kantonalnog suda izraženo u pobijanom rješenju da je predmet obveze u ovom slučaju neodređen i neodrediv. Izvršeniku je naloženo osigurati drugi odgovarajući stan apelantu kao korisniku stana u zgradi koja je obuhvaćena rušenjem u sklopu eksproprijacije za provedbu navedenog Regulacionog plana. U obrazloženju presude kao izvršne isprave je točno navedena površina stana koji je porušen i koji je koristio apelant i za koji traži da mu se dodijeli drugi odgovarajući stan. Apelant navodi da mu je povrijeđeno i pravo na dom i imovinu jer je stan u kojem je stanovao u postupku eksproprijacije porušen.

II. Odgovor na apelaciju

17. Kantonalni sud ukazuje da je osporenu odluku donio pravilnom primjenom materijalnog prava bez počinjenih povreda odredaba parničnog postupka dajući za to razloge navedene u pobijanoj presudi, pa predlaže da se apelacija odbije kao neutemeljena.

18. Tuženi smatra da nije došlo do povrede prava na pravično suđenje, niti do kršenja drugih ustavnih prava jer je apelantu omogućeno pravično suđenje, pristup sudu, te mogućnost ulaganja pravnih lijekova, a iz obrazloženja osporene odluke razvidni su zakonski razlozi za donošenje osporene odluke.

V. Relevantni propisi

19. U **Zakonu o ovršnom postupku** („Službene novine Federacije BiH“ br. 32/03, 52/03 – ispravka, 33/06, 39/06 – ispravka, 39/09, 74/11 – odluka US, 35/12, 35/12 – rješenje USBiH, 46/16 i 55/18 – rješenje USBiH) relevantne odredbe glase:

Članak 27.

Podobnost ovršne isprave za ovrhu

(1) Ovršna isprava podobna je za ovrhu ako su u njoj naznačeni tražitelj ovrhe i ovršenik, te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja obveze.

Članak 36. stavak 1.

Prijedlog za ovrhu

(1) Prijedlog za ovrhu mora sadržavati zahtjev za ovrhu u kojem će biti naznačena ovršna ili vjerodostojna isprava na temelju koje se traži ovrha, tražitelj ovrhe i ovršenik, tražbina čije se ostvarenje traži, sredstvo kojim ovrhu treba provesti, predmet ovrhe ako je poznat, kao i druge podatke koji su potrebni za provedbu ovrhe.

Članak 39.

Rješenje o ovrsi

(1) U rješenju o ovrsi moraju biti naznačeni ovršna, odnosno vjerodostojna isprava na temelju koje se ovrha određuje, tražitelj ovrhe i ovršenik, tražbina koja se ostvaruje, sredstvo i predmet ovrhe te drugi podaci potrebni za provedbu ovrhe.

Članak 194.

Izricanje sudskih penala

(1) Kad ovršenik ne izvrši u roku neku svoju nenovčanu obvezu utvrđenu ovršnom ispravom, sud koji bi bio nadležan da odredi ovrhu na nenovčanoj tražbini će

u ovršnome postupku, na prijedlog tražitelja ovrhe, rješenjem odrediti ovršeniku naknadni primjereni rok i izreći ovršeniku kako će, ako svoju obvezu ne ispuni u tom roku, biti dužan isplatiti tražitelju ovrhe određeni iznos novca za svaki dan zakašnjenja ili koju drugu jedinicu vremena (sudski penali) u smislu pravila o obligacijskim odnosima, počev od istjeka toga roka.

20. **Zakon o obligacionim odnosima** („Službeni list SFRJ“ br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, „Službeni list RBiH“ br. 2/92, 13/93 i 13/94). Za potrebe ove odluke koristi se tekst propisa kako je objavljen u službenim glasilima jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

Kakav mora biti predmet obaveze

Član 46.

(1) Ugovorna obaveza može se sastojati u davanju, činjenju, nečinjenju ili trpljenju.

(2) Ona mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno odrediva.

VI. Dopustivost

21. U skladu sa člankom VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacijsku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom Ustavu kada ona postanu predmetom spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

22. U skladu sa člankom 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi učinkoviti pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnositelj apelacije primio odluku o posljednjem učinkovitom pravnom lijeku koji je koristio.

Dopustivost u odnosu na članak II/3.(f) Ustava Bosne i Hercegovine i članak 8. Europske konvencije

23. Apelant smatra da mu je odbijanjem prijedloga za izvršenje zbog nepodobnosti izvršne isprave za izvršenje povrijeđeno pravo na poštovanje doma iz članka II/3.(f) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 8. Europske konvencije.

24. Pri ispitivanju dopustivosti ovog dijela apelacije, Ustavni sud je pošao od odredaba članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 18. stavak (3) točka h) Pravila Ustavnog suda.

Članak VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Ustavni sud također ima prizivnu nadležnost za pitanja iz Ustava koja se pojave na temelju presude bilo kojeg drugog suda u Bosni i Hercegovini.

Članak 18. stavak (3) točka h) Pravila Ustavnog suda glasi:

Apelacija nije dopustiva ako postoji neki od sljedećih slučajeva:

h) apelacija je ratione materiae inkompatibilna sa Ustavom.

25. S ciljem utvrđivanja radi li se u konkretnom slučaju o povredi članka 8. Europske konvencije, prvenstveno se mora utvrditi može li izvršenikova obveza da apelantu osigura stan na kojem će on steći stanarsko pravo predstavljati apelantovo pravo na „dom“ u smislu značenja stavka 1. članka 8. Europske konvencije i predstavljaju li osporena rješenja „miješanje“ javnih vlasti u poštovanje apelantovog „doma“.

26. U svezi s tim, Ustavni sud naglašava da, prema praksi Europskog suda za ljudska prava, pojam „dom“ obuhvaća kako iznajmljen dom tako i dom u privatnom vlasništvu (vidi Europski sud za ljudska prava, *Gillow protiv Velike Britanije*, presuda od 24. studenog 1986. godine, serija A, broj 109, stavak 46.f; *Kroon protiv Nizozemske*, presuda od 27. listopada 1994. godine, serija A, broj 297-C, stavak 31.). U skladu s ovim tumačenjem, Ustavni sud je proširio domenu članka 8. Europske konvencije na stanove u kojima se stanuje na temelju stanarskog prava (vidi Ustavni sud, Odluka broj *U 8/99* od 11. svibnja 1999. godine, objavljena u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“ broj 24/99). Dalje, pri ocjenjivanju toga može li se neki prostor smatrati domom u smislu članka 8. Europske konvencije, vodi se računa o kriteriju intenziteta i karaktera veze koju je osoba uspostavila s navedenim prostorom.

27. U konkretnom slučaju, apelantov prijedlog da mu izvršenik „osigura drugi odgovarajući stan“ odbijen je zbog nepodobnosti izvršne isprave za provođenje izvršenja. Ustavni sud naglašava da članak II/3.(f) Ustava Bosne i Hercegovine i članak 8. Europske konvencije štite samo postojeći dom, a ne dom koji tek treba da se stekne, pa navedena odredba u konkretnom slučaju nije primjenjiva. Stoga, Ustavni sud smatra da apelantov zahtjev da mu se osigura stan ne predstavlja pravo da se osigura njegov „dom“ jer članak II/3.(f) Ustava Bosne i Hercegovine i članak 8. Europske konvencije ne štite pravo na stjecanje doma, već štite postojeći dom. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud zaključuje da je apelacija u ovom dijelu *ratione materiae* inkompatibilna sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

Dopustivost u odnosu na članak II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članak 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju

28. U konkretnom slučaju predmet osporavanja apelacijom je Rješenje Kantonalnog suda broj 58 0 P 000363 16 Gži 2 od 13. lipnja 2017. godine, protiv kojeg nema drugih učinkovitih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Potom, osporeno rješenje apelant je primio 20. lipnja 2017. godine, a apelacija je podnesena 18. kolovoza 2017. godine, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano člankom 18. stavak (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz članka 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda jer ne postoji neki formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva, niti je očigledno (*prima facie*) neutemeljena.

29. Imajući u vidu odredbe članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da predmetna apelacija ispunjava uvjete glede dopustivosti.

VII. Meritum

30. Apelant smatra da mu je osporenim rješenjem povrijeđeno pravo na imovinu iz članka II/3. (k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju.

Pravo na imovinu

Članak II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

3. Popis prava

Sve osobe na teritoriju Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i temeljne slobode iz ovog članka, stavak 2 što uključuje:

[...]

(k) Pravo na imovinu.

Članak 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju glasi:

Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svoje imovine. Nitko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uvjetima predviđenim zakonom i općim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primjenjuje zakone koje smatra potrebnim da bi regulirala korištenje imovine sukladno općem interesu ili da bi osigurala plaćanje poreza ili drugih doprinosa ili kazni.

31. Apelant smatra da mu je povrijeđeno pravo na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju time što je odbijen prijedlog za

izvršenje pravomoćne sudske odluke kojom je tuženi obvezan osigurati mu drugi odgovarajući stan. Apelant je isticao da je prijedlogom za izvršenje obuhvatio sve elemente neophodne za izvršenje, dakle, predmet izvršenja, opseg izvršenja i vrstu izvršenja, a da su redovni sudovi prijedlog za izvršenje obustavili i ukinuli sve provedene izvršne radnje. Zbog toga, kako je istaknuo, trpi štetne posljedice jer je izgubio stan na kojem je bio nositelj stanarskog prava, a tuženi mu, iako se na to obvezao dobrovoljno i sudskom odlukom, nije osigurao drugi odgovarajući stan.

32. Preduvjet za razmatranje apelantovih navoda glede prava na imovinu jeste utvrditi je li apelant uopće imao „imovinu“ u smislu članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju.

33. Budući da je apelantovo potraživanje utvrđeno pravomoćnom Presudom Općinskog suda broj 07 58 P 000363 05 P od 4. siječnja 2008. godine, nesporno je da navedeno potraživanje predstavlja apelantovu imovinu. Dalje, nesporno je da je pravomoćnom presudom izvršenik obvezan da kao sljednik korisnika eksproprijacije za provedbu Regulacionog plana naselja Centar II u Mostaru u skladu s odredbom članka 39. stavak 1. Zakona o eksproprijaciji osigura drugi odgovarajući stan apelantu kao korisniku stana u zgradi koja je obuhvaćena rušenjem u sklopu te eksproprijacije. Dovodeći navedeno u vezu s konkretnim predmetom, Ustavni sud smatra da osporene odluke redovnih sudova donesene u postupku izvršenja pravomoćne presude predstavljaju miješanje u apelantovo pravo na mirno uživanje imovine.

34. Stoga je daljnji zadatak Ustavnog suda ispitati je li miješanje u apelantovu imovinu bilo zakonito, te da, ovisno o odgovoru na to pitanje, utvrditi je li miješanje u javnom interesu i u skladu s načelom proporcionalnosti.

35. Razmatrajući pitanje zakonitosti miješanja u apelantovo pravo na imovinu, Ustavni sud, dakle, prvo treba odgovoriti na pitanje je li miješanje predviđeno zakonom, odnosno je li arbitrarno rješenje Kantonalnog suda kojim je apelantov prijedlog za izvršenje pravomoćne presude odbijen zbog nepodobnosti izvršne isprave za provođenje izvršenja. U svezi s tim, Ustavni sud zapaža da su osnove za određivanje izvršenja, kao i podobnost izvršne isprave za izvršenje regulirani odredbama ZIP-a.

36. U konkretnom slučaju, prema apelantovom mišljenju, sudovi u postupku izvršenja pravomoćne presude nisu pravilno primijenili odredbu članka 27. ZIP-a budući da su prijedlogom za izvršenje obuhvaćeni svi elementi propisani navedenim Zakonom. U svezi s tim, Ustavni sud prvenstveno primjećuje da je odredbom članka 36. stavak 1. ZIP-a propisano: „Prijedlog za ovrhu mora sadržavati zahtjev za ovrhu u kojem će biti naznačena ovršna ili vjerodostojna isprava na temelju koje se traži ovrha (...) tražbina čije se ostvarenje traži, sredstvo kojim ovrhu treba provesti,

predmet ovrhe, ako je poznat, kao i druge podatke koji su potrebni za provedbu ovrhe.“ U odredbi članka 27. stavak 1. ZIP-a propisano je: „Ovršna isprava podobna je za ovrhu ako su u njoj naznačeni tražitelj ovrhe i ovršenik, te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja obveze.“ Dovodeći prethodne odredbe u vezu s konkretnim slučajem, Ustavni sud zapaža da je pravomoćnom presudom Općinskog suda, čije je izvršenje apelant zatražio, izvršenik obvezan apelantu osigurati drugi odgovarajući stan. Ovakav izvršni naslov apelant je u izvršnom postupku uredio tako što je jasno označio tražitelja izvršenja i izvršenika.

37. S obzirom na navedeno, Ustavni sud smatra da su redovni sudovi u izvršnom postupku proizvoljno primijenili navedenu odredbu uz obrazloženje da u izvršnoj ispravi nije navedena lokacija stana, niti je stan moguće identificirati na temelju elemenata sadržanih u izreci ili obrazloženju izvršne isprave. Ustavni sud smatra da obrazloženje rješenja u kom se navodi: „U konkretnom slučaju rješenje o izvršenju nije u skladu s izvršnom ispravom kojom se izvršenik obvezuje osigurati drugi odgovarajući stan apelantu s obzirom na to da apelant za izvršenje, kao i u rješenju o izvršenju, mimo izvršne isprave određuje koji je to odgovarajući stan koji bi pripao apelantu, navodeći da je to dvosoban stan kao odgovarajući potrebama kućanstva“ ne zadovoljava standarde zakonitosti. Ovo tim prije što je izrekom pravomoćne presude izvršenik jasno obvezan na činidbu, a također je obrazloženjem presude prilikom navođenja nespornih činjenica jasno navedeno da je izvršenik obvezan apelantu riješiti stambeno pitanje dodjelom drugog odgovarajućeg stana. Iz navedenog proizlazi da je Kantonalni sud u izvršnom postupku proizvoljno primijenio odredbu članka 27. ZIP-a. Imajući u vidu navedene razloge, Ustavni sud smatra da se Kantonalni sud, donoseći osporeno rješenje u izvršnom postupku, proizvoljnom primjenom odredaba ZIP-a, umiješao u apelantovo pravo na mirno uživanje imovine, te da su povrijeđeni članak II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članak 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju. Ustavni sud navodi da je slično činjenično-pravno pitanje razmatrao i u svojoj Odluci broj AP 2188/07 od 28. travnja 2010. godine (vidi toč. 25-34 ove Odluke), kao i u Odluci broj AP 1164/14 od 6. prosinca 2016. godine (vidi toč. 30-36 ove Odluke), pa se umjesto posebnog obrazloženja poziva na navedenu odluku.

38. Ustavni sud ukazuje da sud prilikom provođenja predmetnog izvršenja odnosno okončanja predmetnog postupka treba imati u vidu stajališta Europskog suda u predmetu *Dukić protiv Bosne i Hercegovine* prema kojima se kada sud nešto konačno utvrdi njegova odluka ne dovodi u pitanje. U svezi s tim, Ustavni sud ukazuje da je nesporno da je u prethodnom parničnom postupku, kao i u rješenju o izvršenju, utvrđeno da je tuženi odnosno izvršenik dužan apelantu ispuniti nenovčanu obvezu, te osigurati drugi odgovarajući stan tražitelju izvršenja kao korisniku stana u zgradi koja je

obuhvaćena rušenjem u sklopu eksproprijacije. U svezi s tim, Ustavni sud ukazuje da bi u takvim okolnostima, u smislu stajališta iz presude *Dukić protiv BiH*, zahtjev da apelant pokrene drugi parnični postupak nakon što je već ishodovao pravomoćnu presudu u svoju korist, predstavljao pretjeran teret za njega. Ovo posebno imajući u vidu da je prošlo više od deset godina otkako je predmetna presuda (na temelju koje je određeno izvršenje) postala pravomoćna, a da apelantu još uvijek nije osiguran drugi zamjenski odgovarajući stan.

Ostali navodi

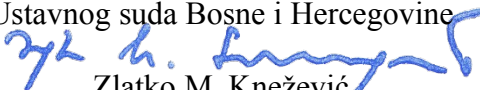
39. Apelant smatra da mu je osporenom odlukom povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. Europske konvencije. U svezi s tim, Ustavni sud zaključuje da, u svjetlu zaključka donesenih glede navodne povrede prava na imovinu, nije neophodno razmatrati ostale apelantove navode glede povrede prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. Europske konvencije.

VIII. Zaključak

40. Ustavni sud zaključuje da je u konkretnom predmetu povrijeđeno apelantovo pravo na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju u situaciji kada je Kantonalni sud u postupku izvršenja pravomoćne sudske presude proizvoljno primijenio odredbu članka 27. ZIP-a iako je nesporno da je u prethodnom parničnom postupku utvrđeno da je izvršenik dužan apelantu osigurati drugi odgovarajući stan, pa bi predstavljalo pretjeran teret da apelant vodi novi parnični postupak u kome bi se utvrđivala površina odnosno spratnost stana.

41. Na temelju članka 59. st. (1) i (2) i članka 62 stavak (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

42. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Zlatko M. Knežević